जा.क्र. /कृयाउअ/गुनि-५/नक्र १२० /२२५८१ /२०२०
कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१.
दिनांक : १७ सप्टेंबर, २०२० .
ई-मेल - ddaqc5@rediffmail.com

प्रति,

१. विभागीय कृषि सहसंचालक, ----------(सर्व)
२. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, ----------(सर्व)

विषय- सन २०२०-२१ मध्ये कृषि उन्नती योजनेंतर्गत कृषि यांत्रिकीकरण उपअभियानाच्या अंमलबजावणीबाबत ...

संदर्भ : १ . केंद्र शासनाच्या http://farmech.dac.gov.in या संकेत स्थळावरील कृषि यांत्रिकीकरण उप अभियानाबाबत सुधारीत मार्गदर्शक सुचना -२०२०-२१
२. केंद्र शासनाचे पत्र .3-1/2015-M&T (I&P), दि.२७ मे २०२० या क्रमांक व दिनांकाची तीन पत्रे
३. केंद्र शासनाचे पत्र .3-1/2015-M&T (I&P), दि.८ जून २०२०
४. शासन निर्णय क्र. कृयायो -०५२०/प्र.क्र.५९/१४ -अे, दि. १४ जुलै २०२०.
५. शासन पत्र क्र. प्रकृसिं-५२०/ प्रक्र ५९/ १४ अे , दि. २९ जुलै २०२०
६. केंद्र शासनाचे पत्र . 3-1 (Revalidation/2015)- M&T (I & P), दि. १६ जुन २०२०

राज्यात सन २०१४-१५ पासुन **कृषि यांत्रिकीकरण उपअभियान** राबविण्यात येत आहे. सदर अभियानाच्या अंमलबजावणीकरिता केंद्र शासनाने कृषि यांत्रिकीकरण उपअभियानाच्या सुधारीत मार्गदर्शक सुचना २०२०-२१ निर्गमीत केल्या असुन त्या केंद्र शासनाच्या ttp://farmech.dac. gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध आहेत.

कृषि यांत्रिकीकरण उपअभियानामध्ये केंद्र व राज्य हिस्सा ६०:४० प्रमाणे आहे. केंद्र शासनाने संदर्भिय दि.२७ मे २०२० च्या पत्रान्वये सन २०२०-२१ मध्ये घटक ३ (कृषि औजारांच्या खरेदीसाठी अर्थसहाय्य) साठी रु.४५.३५ कोटी , घटक ४ (भाडे तत्वावर कृषि यांत्रीकीकरण सेवा-सुविधा केंद्र/कृषि औजारे बॅन्क स्थापनेसाठी अर्थसहाय्य) साठी रु. १५.०० कोटी व प्रशासकिय खर्चासाठी रु. २.१५ कोटी याप्रमाणे एकूण रु.६२.५० कोटी निधीचे कार्यक्रमास मान्यता प्रदान केली असुन त्यासाठी केंद्र हिश्यापोटी अनुदानाचा ₹३७.५० कोटी निधी मुक्त केला आहे. तसेच दि. ८ जुन २०२० च्या पत्रान्वये कृषी कल्याण अभियान फेज ३ मोहिमेंतर्गत कृषि यांत्रिकीकरण उपअभियाना मधील घटक -६ खाली राज्यातील नंदुरबार, उस्मानाबाद, वाशिम व गडचिरोली या चार आकांक्षित जिल्ह्यातील निवडक गावांमध्ये प्रती तालुका २ प्रमाणे कृषि औजारे बॅन्क स्थापनेसाठी अर्थसहाय्य या घटकाच्या अंमलबजावणीकरिता रु. ५.१२ कोटी निधीचे कार्यक्रमास मान्यता प्रदान केली असून केंद्र हिश्यापोटी अनुदानाचा रु.३.२० कोटी निधी मुक्त केला आहे.

सदर कार्यक्रमास दि. १४ जुलै २०२० च्या शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे. तसेच केंद्र शासनाने संदर्भिय दि.२२ एप्रिल २०२० च्या पत्रान्वये मागील वर्षातील केंद्र हिश्श्याचा अखर्चित निधी रु.३६.०९ कोटी पुनर्जीवित करून सन २०२०-२१ मध्ये खर्च करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने राज्यासाठी मंजुर केलेल्या कार्यक्रमाचे मर्यादेत सन २०११ चे कृषी गणनेनुसार तालुकानिहाय खातेदार संख्या, व पेरणी क्षेत्र यावर आधारित कार्यक्रमाचे लक्षांक ऑनलाईन पद्धतीने शासनाच्या mahadbtmahait.gov.in या संकेतस्थळावर देण्यात येतील.

सन २०१९-२० मधील प्रलंबित दायित्वाचा निधी रु. २२.१९ कोटी शा. नि. दि. ११.०६.२०२० , १८.०६.२०२० आणि ०८.०९.२०२० अन्वये प्राप्त निधीमधून तसेच आयुक्तालय स्तरावर समर्पित झालेल्या निधीमधून संबंधित जिल्ह्यांना वितरीत करण्यात आला आहे. प्रलंबित दायित्वाचा निधी वजा जाता पुनर्जीवित निधीसह सन २०२०-२१ साठी उपलब्ध होणारा संभाव्य निधी पुढीलप्रमाणे आहे.

रु. लाख

घटक	सर्वसाधारण	अनु.जाती	अनु.जमाती	एकूण
घटक क्र. ३ : कृषी औजारांचे खरेदीसाठी अर्थसहाय्य	२८९५.३३	३२२५.६०	१२३२.४२	७३५३.३५
घटक क्र. ४: कृषी औजारे बँक स्थापनेसाठी अर्थसहाय्य	११४०.००	२४०.००	१२०.००	१५००.००
घटक क्र. ६ :४ आकांक्षित जिल्ह्यातील निवडक गावात कृषी यांत्रिकीकरणास प्रोत्साहन (कृषी औजारे बँक स्थापना) अर्थसहाय्य	५१२.००	०.००	०.००	५१२.००
एकूण	**४५४७.३३**	**३४६५.६०**	**१३५२.४२**	**९३६५.३५**

राज्य शासनाचे mahadbtmahait.gov.in हे पोर्टल कार्यान्वित झाले असून शेतकऱ्यांचे अर्ज स्वीकारण्याची कार्यवाही सुरु झाली आहे. कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानांतर्गत अनुदानाचा लाभ घेण्यासाठी इच्छुक शेतकऱ्यांचे अर्ज या पोर्टलवर स्वीकारण्यात येतील असे निर्देश दि. २९.०७.२०२० चे शासन पत्रान्वये देण्यात आले आहेत. शेतकऱ्यांची पोर्टलवर नोंदणी व अर्ज सादर करण्याचे कार्यपद्धती बाबतची माहिती पोर्टलवर 'ऑनलाईन अर्ज प्रक्रियेसाठी सूचना' या सदराखाली देण्यात आली आहे. या अनुषंगाने शेतकऱ्यांना अवगत करण्याची कार्यवाही आपल्या स्तरावरून करण्यात यावी.

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचानांमधील सर्व कृषी औजारे निवडीसाठी उपलब्ध राहतील. ट्रॅक्टरसाठी दि. १४.०७.२०२० चे शासन निर्णयाद्वारे घोषित केल्यानुसार अनु.जाती , अनु. जमाती, अल्प व अत्यल्प भूधारक आणि महिला शेतकरी यांना किमतीच्या ५० टक्के किंवा रु. १.२५ लाख यापैकी कमी असेल ते आणि इतर शेतकऱ्यांसाठी किमतीच्या ४० टक्के किंवा रु. १ लाख यापैकी कमी असेल ते याप्रमाणे अनुदान मर्यादा राहील. इतर औजारांसाठी केंद्र शासनाच्या सुधारित मार्गदर्शक सूचनानुसार घोषित केल्याप्रमाणे अनुदान मर्यादा राहील.

केंद्र शासनाच्या मान्यताप्राप्त संस्थांकडून तपासणी केलेल्या ट्रॅक्टर, पॉवर टिलर व औजाराची यादी farmech.dac.gov.in या पोर्टलवर वेळोवेळी अद्ययावत करण्यात येते. या यादीमध्ये समाविष्ट असलेली किंवा ट्रॅक्टर, पॉवर टिलर वगळता इतर औजारांच्या बाबतीत केंद्र शासनच्या मान्यताप्राप्त तपासणी संस्थेकडील वैध तपासणी अहवाल उपलब्ध असलेल्या औजारानाच अनुदान अनुज्ञेय आहे. यास्तव शेतकऱ्यांनी खरेदी केलेल्या औजारांच्या मोका तपासणीच्या वेळी संबंधित अधिकाऱ्यांनी याबाबत आवश्यक ती दक्षता घ्यावी अन्यथा अनुदानाची जबाबदारी संबंधित अधिकाऱ्याची वैयक्तिकरित्या राहील.

कार्यक्रमाचे लक्षांक ऑनलाईन पद्धतीने शासनाच्या mahadbtmahait.gov.in या संकेतस्थळावर देण्यात येणार आहेत. तसेच पोर्टलच्या वापराबाबतच्या सविस्तर सूचना शासनाकडून प्राप्त होताच देण्यात येतील

(दिलीप झेंडे)
कृषि संचालक (नि. व गु. नि.)
कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

प्रत - माहितीस्तव सादर -

१. श्री. श्रीकांत आंडगे , अवर सचिव, कृषि- १४ अे, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई - 32.

२. कृषी उपसंचालक, आयुक्त कृषी कक्ष, कृषी आयुक्तालय पुणे -१